

Dominique Petitgand, 'Proche, très proche' (2010) in de Motive Gallery

Cassettebandjes vol oude stemmen

Er woonden al veel kunstenaars en MTV heeft er om de hoek zijn hoofdkantoor. Het Film-museum wil er volgend jaar naar toe verhuizen. Maar galeries kende Amsterdam-Noord nog niet. En dus voelt het nog een beetje als „pionieren in de periferie”, aldus Chris Bestebeurtje van de Motive Gallery. Vorige maand verhuisde Motive van een pijpenla in hartje Jordaan naar een voormalige metaalwerkplaats op de NDSM-scheepswerf. Als het aan Stadsdeel Noord ligt, wordt deze plek de nieuwe culturele hotspot van Amsterdam. Het geeft subsidie aan kunstinstellingen die de oude loodsen willen opknappen. En die aanpak werkt, want eind april wordt naast Motive een tweede ruimte voor hedendaagse kunst geopend: Nieuw Dakota.

Voor Motives eerste tentoonstelling op de nieuwe locatie, van de Franse geluidskunstenaar Dominique Petitgand (1965), is de acht meter hoge ruimte zo goed als leeg gelaten. Op de vloer staan alleen vier kleine luidsprekertjes, waaruit met tussenpozen flarden geluid klinken. Het duurt even voordat je die geluiden thuis kunt brengen. Het zouden schuivende meubels kunnen zijn, een glas dat in stukken breekt, of een autoportier dat dichtgeslagen wordt. Ook klinkt, heel in de verte, een vrouwenstem.

Een korte documentaire laat

zien hoe Petitgand zijn geluidswerken samenstelt, in zijn piepkleine studio in Parijs. Al van jongsaf aan verzamelt de kunstenaar geluiden, de meeste opgenomen in huiselijke kring. Met dat archief van ouderwetse cassettebandjes, vol met stemmen van zijn familieleden, monteert hij zijn kunstwerken.

De vrouw die te horen is in de installatie bij Motive, is zijn nichtje. Haar stem klinkt vanuit een vijfde luidspreker, die verdekt staat opgesteld in een afgeschermd kamertje. Eenmaal aanbeland in deze kleine ruimte, zijn de omgevingsgeluiden naar de achtergrond gedrongen en is wel te horen wat ze zegt. Al is het moeilijk om uit de korte zinsneden – ‘heel dichtbij’, ‘maar’, of ‘een missend deel’ – een afgerond verhaal te destilleren.

Maar hoe minimaal zijn geluidswerk ook is, toch werkt de aanpak van Petitgand wel. In de lange stiltes die de kunstenaar tussen de woorden laat vallen, nemen je eigen gedachten de vrije loop. In je hoofd vul je de zinnen aan met je eigen herinneringen, aan je jeugd, je familie of verloren dierbaren.

SANDRA SMALLENBURG

T/m 8 mei in Motive Gallery, Ms. van Riemsdijkweg 41a, Amsterdam. Inl: www.motivegallery.nl